

»Kuka ihmeen NICK?«

Käänsi R. S.

Nick Piantanida, hän se on. Muistan hänet hyvin. Hän oli joko hullu, tai sitten viisain kaikista, jotka ovat joskus olleet mukana hyppyhommissa. Nick oli 208-senttinen, 90-kiloinen collegen koripallotähti, joka tuli mukaan laskuvarjoiluun 60-luvun alussa Lakewoodin hyppykeskuksen kouluttajana. Hän ajeli rekkaa eläkkeeseen ja hyppäsi huvikseen ja jännitukseksseen.

ENNÄTYSRITYKSIÄ

Kun hänellä oli noin 400 hyppyä, hän päätti yrittää korkeusennätystä, joka oli silloin venäläisellä Eugene Andrevilla (25 458 m) 1.1.1962, tai USAF:n kapteenilla Joseph W. Kittingerillä (31 333 m 16.8.69). Kittingerillä oli ollut "häntävarjo", joka stabiloi häntä vapaan pudotuksen aikana, joten hänen ennätystään FAI ei hyväksynyt vapaana pudotukse-
na.

Nick aikoi voittaa heidät molemmat. Hän säästi ja vippasi ja kerjäsi ja lainasi, löysi ystäviä jotka tukivat häntä yli 120 000 dollarilla, aikana jolloin taala oli vielä taalan arvoinen.

Suunnittelu kesti yli kaksi vuotta. Olin siihen aikaan Lakewoodin vakituksia asiakkaita ja muistan hyvin hänen loputtomat ponnistuksensa painepuvun saamiseksi. Hän hyppäsi useita harjoitushyppyjä, useimmat niistä 6–10 kilometrin väliltä. Olin mukana kahdella yli 6 kilometrin hyppyllä ja pelästyin molemmilla kerroilla. Kerran, johtuen käsimerkkien väärinymmärtämisestä kyyristellessämme B-52:n pommiluukussa, me kaikki avasimme happisäiliömme liian aikaisin: venttiilit vihelsivät iloisesti ja lopulta hyppäsimme ilman haikuakaan happea vapaata pudotusta varten. Mutta Nickille se oli vain hyppy toisten joukossa.

KOLMAS KERTA TODEN SANOO

Nick täytti suuren Kotka pallonsa kolme kertaa. Ensimmäinen yritys 22.8. 1965, epäonnistui kun 10 500 kuutiometrin pallo karkasi osuttuaan kuuden solmun tuulenpuuskaan 7 kilometrin korkeudessa st. Paulin läluolella Minnesotassa. Nick lensi

"NICK WHO?"

By Bill Ottley

PARACHUTIST/October 1978

ulos, avasi varjonsa itse kolmessa kilometrissä ja laskeutui kaupungin kaatopaikalle.

Toiselle hypylleen hän lähti Sioux Citystä, etelä-Dakotasta keskipäivällä, 2.2. 1966. Pallo oli vielä näkyvässä kun se saavutti ennätyskorkeuden 37 500 metriä. Sitten klo 13.57 Nick totesi, että hänen happiventtiilinsä oli jäänyt. Jos hän ei pystyisi irrottautumaan, olisi välttämätöntä erottaa hänet pallostaan radio-ohjauksella ja silloin hän putoaisi avoimessa gondolissaan 900 km/h nousevalla nopeudella. Oli hyvä kysymys, kuinka hänen varjonsa kestäisi aukaisuriuhtausun.

Tapahtunut oli lähes uskomaton: Nick oli sidottuna jäätyneeseen markan arvoiseen läppään. Ainoat hänen lausumansa sanat kuuluivat nauhalta: "Paska homma... en saa happea. Voi hitto, miksi minun piti-kään saada tämä letku." Maa-asema: "Nick, kiinnitä turvavyösi." Nick: "En pysty siihen mitenkään. En kykene liikuttamaan käsiäni." Maa: "Nick, me irroitamme sinut alas sieltä."

Kun he irroittivat Nickin, hän pystyi näkemään avautumattoman, sotkeutuneen varjonsa putoamassa hänen mukanaan kohti horisonttia. Hän pyöri 35 sekuntia avoimessa gondolissaan, pysyen sen mukana vain rekkakuskin voimillaan, odottaen automaattilaukaisijansa toimimista 30 kilometrissä. Piantanida sanoi myöhemmin: "Katsoin ulos gondolin avoimien ovien läpi ja ajattelin väkivaltaista aukaisua, joka tapahtuisi minä hetkenä hyvänsä. Jos se tapahtuisi kun gondolin avoin puoli olisi maata kohti, riuhtaisu linakoisi minut ulos ja rikkoisi happinaamarin. Jos näin tapahtuisi, tiesin, että vereni kiehuisi." Kun veri kiehuu, alle minuutin kuluessa ruumis räjähtää.

Jumalan johdatusta, aerodynaamiikkaa, tai hyvää tuuria, kuka tietää – mutta kun Nickin varjo avautui, hän ei paiskautunut ulos. Hän leijui varjonsa varassa 31 minuuttia ja joutui kestämään 180 asteen heilureita, jäätävää pakkasta ja ilmakehän rai-voisia tuulia.

Kun hän kosketti maanpintaa tuona kylmänä helmikuun iltapäivänä, hän oli rikkonut miehitettyjen pallojen korkeusennätyksen, mutta ei saanut sitä haltuunsa, sillä FAI vaatii, että lentäjän on seurattava palloa maahan asti.

Hän yritti kolmannen kerran. Barry Mahon-niminen elokuvatuottaja oli tekemässä yrityksestä TV-showta, toivoen voivansa myydä sitä jos ja kun hyppy saisi onnistuneen päätöksen. Näin tuon filmin, useammin kuin kerran, mutta sitä ei koskaan näytetty televisiossa, sillä epäonni sai Nickin kolmannella yrityksellä.

Toukokuun ensimmäisenä päivänä hän nousi ihanteellisissa olosuhteissa 17 kilometriin, samalla kun kamera, joka oli sijoitettu aivan hänen päänsä yläpuolelle gondolin katon alle, tallensi kaiken, mitä hän teki, filmille ja ääninauhalle.

17 kilometrissä hän valitti kipua ohimossaan vasemmalla puolella ja – käyttäen tempua, joka oli tehon-

nut ennenkin – hän yritti puristella lihaksiaan saadakseen kivun lakkaamaan. Miksi, kukaan ei tiedä. Vahingossa hän napsautti auki kytkimen, joka sääti hänen kypäränsä painetta. Filmi näytti hänen syöksyvän eteenpäin samanaikaisesti, kun ääninauhalta kuului: "EMERSH...", todennäköisesti ensimmäiset kirjaimet sanasta "emergency" (häätätilanne). Nick ei puhunut enää koskaan eläessään.

Maavalvonta irroitti gondolin välittömästi, mutta noina sekunteina ennen kuin Nick pääsi elämää ylläpitäviin alempiin ilmakerroksiin, hän aivonsa kiehuivat osittain. Hänet ympäröivät lentokoneet, sekä maahenkilökunta ja lääkärihelikopteri laskeutui aivan hänen viereensä juuri kun hän kosketti lumen peittämää maalaistalon peltoa. Lääkäri käytti kynäveistä leikatessaan auki hänen kurkkunsa yrittäessään elvyyttää hengitystä ja elokuva näyttää, kuinka veri tahraa valkoisen lumen.

Nick oli tajuton ja pysyi tajuttomana. Kiehuessaan aivoissa, veri oli jotenkin vaikuttanut hänen tajuntaansa ja samoin hermokeskuksiin, jotka säättävät ruumiin lämpötilaa. Nickiä pidettiin puoliksi jäädytetyllä suolavedellä täytetyssä kylpyammeessa kuukausia (en muista kuinka monta, eikä arkisto kerro sitä). Samanaikaisesti hänen vaimonsa ja kolme lastaan lopettivat rahankulutuksen.

Henkivakuutus ei korvannut kuluja, sillä Nick oli yhä elossa, mutta hän oli selvästi elävä kuollut. Jotkut meistä tekivät näytöshyppyjä Jersey etelärannikon merenrantakeskuksiin auttaakseen Janicea ja lapsia rahanhankinnassa.

Kuukausia myöhemmin, lääkärit jotka olivat seuranneet Nickiä, jostain syystä "käänsivät kytkintä" hänen suolaisesta jääkylvystään ja lopulta hän pääsi pois.

Kuka kumma Nick?
Nick Piantanida. Hän se oli. Helvetinmoinen mies.